

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 13 maart 2024
Portefeuille(s): Woningbouw
Portefeuillehouder(s): Reinier van Dantzig
Behandeld door: Wonen (bestuurszaken.wonen@amsterdam.nl)
Onderwerp: Factsheet Wonen in Amsterdam 2023, leefbaarheid

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over het volgende. In 2023 is het onderzoek Wonen in Amsterdam (WiA) voor de vijftiende keer uitgevoerd. Dit tweejaarlijkse onderzoek doet de gemeente samen met de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties (AFWC). Hierbij ontvangt u de factsheet met daarin de leefbaarheidscijfers uit WiA 2023. Met deze factsheet informeert het college u over diverse aspecten van leefbaarheid en over het algemene rapportcijfer dat bewoners aan hun buurt geven.

De factsheet WiA 2023 gaat primair over de ontwikkelingen tussen januari 2021 en januari 2023 en soms over trends sinds eerdere leefbaarheidsmetingen. Cijfers uit WiA worden als input gebruikt door stadsdelen en directies voor het opstellen van beleid, programma's, voor uitvoering en monitoring. Naast de factsheet over leefbaarheid maakt ook de factsheet woningmarkt deel uit van de rapportage over Wonen in Amsterdam 2023. Over de factsheet woningmarkt wordt u in het tweede kwartaal van 2024 geïnformeerd.

Buurttevredenheid 7,5

Amsterdammers geven in 2023 gemiddeld een rapportcijfer 7,5 voor hun buurt. Deze waardering ligt al langere tijd rond dit niveau. Op het niveau van gebieden en wijken echter, zijn er grote verschillen. Met name in stadsdeel Centrum is het buurttevredenheidscijfer ten opzichte van 2021 gedaald.

Overlast in Centrum weer terug

Bewoners van stadsdeel Centrum ervaren de leefbaarheid van hun buurt weer zoals ze dat deden in 2019. In 2021 waren er vrijwel geen bezoekers in Amsterdam door de coronamaatregelen. Dit zorgde voor een hogere waardering van de buurt. In 2023 lijkt dit corona-effect voorbij. Met name in de wijk Burgwallen Oude-Zijde is de leefbaarheid sterk gedaald. Op vrijwel alle leefbaarheidsindicatoren scoort Burgwallen Oude-Zijde significant lager in vergelijking met 2021. Deze bevindingen zijn in lijn met de resultaten uit de binnenstadenquête 2023. Ook daaruit blijkt dat bewoners in het stadsdeel Centrum, en met name de bewoners van de wijk Burgwallen Oude-Zijde, relatief veel overlast ervaren. De gemeente zet met Aanpak Binnenstad stevig in op het vergroten van de leefbaarheid in het centrum. Over de uitvoering en resultaten ervan wordt u langs de lijn van dit programma nader geïnformeerd.

Wijken buiten de ring en boven het IJ, met name in Nieuw-West blijven achter

De tevredenheid over de eigen buurt en onderliggende overlastfactoren verschillen over de stad. De leefomgeving in wijken in Zuidoost, enkele wijken in Noord maar vooral wijken in Nieuw-West wordt lager gewaardeerd dan stedelijk gemiddeld. Ten opzichte van twee jaar geleden is dit beeld niet of nauwelijks veranderd. Inmiddels behoren alle wijken van Osdorp en Geuzenveld en Slotermeer-West tot de slechtst scorende wijken op algehele buurttevredenheid. Dit komt terug in een lage waardering voor zowel fysieke, onder andere vervuiling van de openbare ruimte, als sociale aspecten van de buurt, bijvoorbeeld het veilig voelen en de sociale omgang. De cijfers rechtvaardigen de extra inzet vanuit zowel reguliere middelen als het Nationaal Programma Samen Nieuw-West, Aanpak Noord en Masterplan Zuidoost in juist deze stadsdelen.

Weesp hoog gewaardeerd

Sinds 2022 zijn Weesp en Amsterdam samengevoegd. Op vrijwel alle onderzochte leefbaarheidskenmerken scoort stadsgebied Weesp hoog. Bewoners zijn erg tevreden met hun buurt en ervaren relatief weinig overlast.

Ontwikkeling buurt

Gemiddeld is de Amsterdammer positief over de toekomstige ontwikkeling van de buurt waarin zij of hij woont. De vraag 'Hoe denkt u dat de buurt zich de komende jaren zal ontwikkelen' wordt gemiddeld met een rapportcijfer 7,0 beantwoord. De wijken waarin men de buurtonwikkeling het meest positief inschat zijn vrijwel allen wijken met veel of uitsluitend nieuwbouw. In vijf wijken wordt een rapportcijfer gegeven dat lager ligt dan een 6. Dit zijn vier wijken in Nieuw-West en de wijk Burgwallen-Oude Zijde. Ten opzichte van 2021 lijken bewoners in 25 wijken (van 101 wijken) iets pessimistischer geworden over de ontwikkeling van hun buurt.

Overlast van vervuiling

Amsterdammers geven gemiddeld een 5,7 voor de overlast die zij ervaren door vervuiling. Dit is een rapportcijfer dat te verwachten is bij het onderhoudsniveau waartoe de gemeente heeft besloten. Het gemiddelde is een verbetering ten opzichte van 2021. Een groot aantal wijken (28 van de 102) scoort op dit aspect ook beter dan in 2021. Dat jaar was door de covid pandemie echter een atypisch jaar. In wijken in het centrumgebied werd minder overlast ervaren, wat te verklaren is uit het teruggelopen bezoek van toeristen en dagjesmensen. Maar in wijken buiten het centrum was juist sprake van meer overlast onder andere door intensief gebruik van parken en een hoger afvalaanbod.

In 2023 is de situatie meer vergelijkbaar met die van 2019 en is de overlast iets groter dan in dat jaar. Opgemerkt moet worden dat op moment van meten voor WiA 2023, statiegeld op blikjes is ingevoerd, waardoor afvalbakken worden opengebroken en er veel rommel op straat ontstaat. De ervaren vervuiling van de openbare ruimte is voor een groot deel toe te schrijven aan het gedrag van bewoners, bezoekers en ondernemers.

In de begroting en raadsinformatiebrieven over een 'schone en afvalvrije stad' bent u geïnformeerd over wat het college doet om de stad schoner te krijgen en te houden. Zo zet het college onder andere in op afvalpreventie, voldoende schone en toegankelijke aanbodplekken en communicatiecampagnes gericht op gedrag van en samenwerking met Amsterdammers.

Staat van onderhoud openbare ruimte

Gemiddeld beoordeelt de Amsterdammer de staat van onderhoud van straten en stoepen met een 6,5. In 17 wijken is de waardering gedaald ten opzichte van 2021. Deze dalende waardering wordt ook geconstateerd in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2023-2026. Het beheerplan gaat uit van een werkwijze waarbij materialen langer mee gaan. Door te werken volgens deze uitvoeringsstandaard ontstaat er ruimte om meer openbare ruimte op het gewenste niveau brengen.

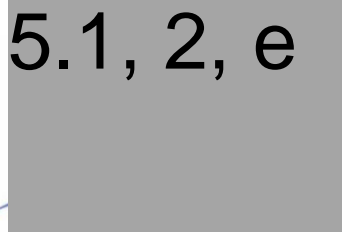
Toeristische verhuur

Bijna 19 procent van de Amsterdamse huishoudens ervaart in meer of mindere mate overlast door de verhuur van woningen aan toeristen in de directe woonomgeving. De overlast is het grootst in stadsdeel Centrum. Hier ervaart 36 procent overlast door vakantieverhuur van woningen. In vergelijking met het pre-corona jaar 2019, is de overlast wel afgenomen. In 36 wijken is de overlast gedaald. Deze wijken liggen vooral in Centrum, Zuid, West en Oost. Op moment van schrijven is O&S in opdracht van de directie Wonen bezig met een onderzoek over het effect van de maatregelen die de afgelopen jaren zijn ingevoerd om overlast door vakantieverhuur tegen te gaan. In dat onderzoek wordt dieper ingegaan op verschuivingen in vakantieverhuur en de ervaren overlast door Amsterdammers. De verwachting is dat het college u in Q3 2024 kan informeren over de resultaten van dit onderzoek.

Het college blijft zich inzetten voor een leefbare stad. Uit het onderzoek Wonen in Amsterdam komt naar voren dat de Amsterdammer de eigen woonomgeving gemiddeld genomen positief waardeert. In sommige buurten zijn bewoners echter niet tevreden over de leefbaarheid. Hier ligt voor de gemeente ook voor de komende jaren een belangrijke opgave om samen met bewoners, ondernemers en organisaties te werken aan een prettige en veilige woonomgeving.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

5.1, 2, e

Reinier van Dantzig
Wethouder Volkshuisvesting

Bijlage

Factsheet Wonen in Amsterdam 2023, leefbaarheid